



Comunicat de presă

Luxemburg, 28 iunie 2021

UE are nevoie de un cadru de supraveghere mai puternic și mai coerent pentru combaterea spălării banilor

În condițiile în care valoarea tranzacțiilor suspecte din Europa este estimată a fi de ordinul a sute de miliarde de euro, abordarea UE în materie de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului este una fragmentată. Deși organismele relevante ale UE au un rol de elaborare de politici și de coordonare, precum și unele competențe directe limitate, eforturile în materie sunt gestionate în cea mai mare parte la nivel național. Un raport special publicat de Curtea de Conturi Europeană concluzionează că măsurile luate la nivelul UE pentru a combate spălarea banilor și finanțarea terorismului prezintă unele deficiențe. Totodată, deoarece cadrul de supraveghere al UE este fragmentat și coordonarea sa este deficitară, acesta nu reușește să asigure o abordare coerentă și condiții uniforme de aplicare.

Spălarea banilor este practica de legitimare a produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni prin introducerea acestora în economia reglementată pentru a le masca originea ilegală. În Europa, Europol estimează că valoarea tranzacțiilor suspecte este echivalentă cu aproximativ 1,3 % din PIB-ul UE. La nivel internațional, această cifră este estimată a fi aproape de 3 % din PIB-ul mondial. Date recente arată că peste 75 % din tranzacțiile suspecte raportate în UE proveneau de la instituții de credit din peste jumătate dintre statele membre.

„Deficiențele care există la nivelul UE în ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului trebuie să fie soluționate, iar rolul de supraveghere al UE trebuie să fie consolidat în mod semnificativ”, a declarat domnul Mihails Kozlovs, membrul Curții de Conturi Europene responsabil de acest raport. „Trebuie făcut mult mai mult pentru a se garanta o punere în aplicare promptă și coerentă a dreptului UE. În primul rând, UE ar trebui să utilizeze ori de câte ori este

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

posibil regulamente, și nu directive, având în vedere necesitatea ca legislația să fie pusă în aplicare în mod coerent la nivelul statelor membre.”

În prezent, competențele UE în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului sunt partajate între mai multe organisme. Comisia Europeană elaborează politici, monitorizează încorporarea acestora în dreptul statelor membre și se ocupă de analiza riscurilor. Auditorii au identificat deficiențe în realizarea acestor sarcini. Legislația în materie de combatere a spălării banilor este complexă și a fost pusă în aplicare într-un ritm prea lent și în mod neuniform în UE. În ceea ce privește procedura de evaluare a riscurilor, auditorii au constatat că aceasta nu indică schimbările intervenite de-a lungul timpului și este lipsită de o dimensiune geografică și de o prioritizare eficace. Până în prezent, UE nu a adoptat o listă autonomă a țărilor terțe cu risc ridicat care reprezintă o amenințare pentru piața internă a UE din punctul de vedere al spălării banilor. În plus, Comisia nu a reușit să producă statistici actualizate cu privire la această chestiune, ceea ce face dificilă o evaluare a amplitudinii fenomenelor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în UE.

Autoritatea Bancară Europeană (ABE) are – și a utilizat – competența de a investiga posibile încălcări ale dreptului UE în acest domeniu. Din 2010 și până în prezent, ABE nu a făcut însă decât o singură constatare pozitivă privind o situație de încălcare a dreptului UE în domeniul spălării banilor și al finanțării terorismului și nu a procedat la o investigație din inițiativă proprie cu privire la cazul respectiv. Totodată, auditorii au găsit dovezi privind încercări de a face lobby pe lângă membri ai Consiliului supraveghetorilor în perioada în care aceștia deliberau cu privire la o posibilă recomandare legată de o încălcare a dreptului UE. Această situație arată că există un risc ca procesul decizional de la nivel înalt al ABE să fi fost influențat de interese naționale (constatare similară cu concluziile [Raportului special al Curții din 2019 referitor la exercițiile de simulare de criză desfășurate de ABE](#)). Auditorii au constatat de asemenea că Comisia nu dispune de orientări interne referitoare la declanșarea unei solicitări către ABE pentru o investigație. Atunci când a existat o astfel de solicitare, ea a fost trimisă pe bază ad-hoc și, în majoritatea cazurilor, în urma unor relatări din mass-media.

Un ultim aspect analizat de auditori a fost integrarea riscului de spălare a banilor în supravegherea prudentială a băncilor din zona euro. S-a constatat că Banca Centrală Europeană (BCE) – care este, din 2014, autoritatea de supraveghere directă a băncilor semnificative – a înregistrat un bun început în ceea ce privește partajarea de informații cu autoritățile naționale de supraveghere, dar că nu are nici responsabilitatea și nici competența de a investiga modul în care acestea utilizează informațiile. Calitatea materialelor partajate de autoritățile naționale de supraveghere variază și ea considerabil din cauza practicilor naționale. ABE elaborează orientări actualizate specifice, care, potrivit recomandărilor Curții, vor trebui finalizate și implementate de BCE și de autoritățile naționale cât mai curând posibil.

Informații generale

UE a adoptat în 1991 prima sa directivă privind combaterea spălării banilor, actualizată cel mai recent în 2018, pentru a contracara amenințările pe care le prezintă acest fenomen la adresa pieței interne și, ulterior, pentru a preveni finanțarea terorismului. Comisia intenționează să prezinte în scurt timp o propunere referitoare la un organism unic al UE de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Raportul special nr. 13/2021, intitulat „Eforturile UE de combatere a spălării banilor în sectorul bancar sunt fragmentate, iar punerea în aplicare este insuficientă”, este disponibil pe site-ul Curții (eca.europa.eu).

Date de contact pentru presă

Serviciul de presă al Curții: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502